Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (трети състав)

7 ноември 2013 година*

„Обработване на лични данни — Директива 95/46/ЕО — Членове 10 и 11 — Задължение за информиране — Член 13, параграф 1, букви г) и ж) — Изключения — Обхват на изключенията — Частни детективи, които действат за организацията, осъществяваща контрол върху регламентирана професия — Директива 2002/58/ЕО — Член 15, параграф 1“

По дело C-473/12

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Cour constitutionnelle (Белгия) с акт от 10 октомври 2012 г., постъпил в Съда на 22 октомври 2012 г., в рамките на производство по дело

Institut professionnel des agents immobiliers (IPI)

срещу

Geoffrey Englebert,

Immo 9 SPRL,

Grégory Francotte,

в присъствието на:

Union professionnelle nationale des détectives privés de Belgique (UPNDP),

Association professionnelle des inspecteurs et experts d’assurances ASBL (APIEA),

Conseil des ministres,

СЪДЪТ (трети състав),

състоящ се от: г-н M. Ilešič, председател на състав, г-н C. G. Fernlund (докладчик), г-н A. Ó Caoimh, г-жа C. Toader и г-н E. Jarašiūnas, съдии,

генерален адвокат: г-н Y. Bot,

секретар: г-н V. Tourrès, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 11 юли 2013 г.,

* Език на производството: френски.

като има предвид становищата, представени:

— за Institut professionnel des agents immobiliers (IPI), от Y. Paquay и H. Nyssen, avocats,

— за белгийското правителство, от г-жа M. Jacobs и г-жа C. Pochet, в качеството на представители, подпомагани от B. Renson, avocat,

— за чешкото правителство, от г-н M. Smolek, в качеството на представител,

— за нидерландското правителство, от г-жа B. Koopman и г-жа C. Wissels, в качеството на представители,

— за Европейския парламент, от г-н A. Caiola и г-жа A. Pospíšilová Padowska, в качеството на представители,

— за Европейската комисия, от г-жа F. Clotuche-Duvieusart и г-н B. Martenczuk, в качеството на представители,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 13, параграф 1, букви г) и ж) от Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 година за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни (ОВ L 281, стр. 31; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 17, стр. 10).

2 Запитването е отправено в рамките на спор между Institut professionnel des agents immobiliers (IPI), от една страна, и г-н Englebert, Immo 9 SPRL и г-н Francotte, от друга, във връзка с твърдени нарушения на националната правна уредба относно упражняването на професията агент на недвижими имоти.

Правна уредба

Правото на Съюза

Директива 95/46

3 Съображения 3, 8, 10, 37 и 43 от Директива 95/46 гласят:

„(3) като имат предвид, че създаването и функционирането на вътрешен пазар, в който, съгласно член 7а от Договора, е гарантирано свободното движение на стоки, хора, услуги и капитали, изискват не само личните данни да могат да се предават от една държава членка в друга, но и основните права и свободи на лицата да бъдат гарантирани;

[…]

„(8) като имат предвид, че с цел да се премахнат препятствията пред потоците от лични данни, степента на защита на правата и свободите на лицата при обработването на такива данни трябва да бъде еднаква във всички държави членки; […]

[…]

(10) като имат предвид, че предмет на националните законодателства, отнасящи се до обработването на [лични] данни, е осигуряване спазването на основните права и свободи и по-конкретно правото на личен живот, което се признава както в член 8 на Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, така и от общите принципи на правото на Общността; като имат предвид, че поради тази причина сближаването на тези законодателства не трябва да доведе до намаляване степента на защита, която те осигуряват, а обратно — да има за цел гарантиране на висока степен на защита в Общността;

[…]

(37) като имат предвид, че обработването на лични данни за целите на журналистиката или за цели, свързани с литературно или художествено изразяване, и по-конкретно в областта на аудиовизията, трябва да отговаря[…] на условията за освобождаване от изискванията на някои разпоредби на настоящата директива, доколкото това е необходимо, за да се постигне баланс между основните права на лицето и свободата на информация, […]

[…]

(43) като имат предвид, че държавите членки могат също така да предвидят ограничения по отношение на правата на достъп и на информация и на някои задължения на администратора, доколкото те са необходими за гарантиране, примерно, на националната сигурност, отбраната, обществената сигурност или на важни икономически или финансови интереси на държава членка или на Съюза, както и за наказателно разследване, преследване и искове, свързани с нарушение на етиката при регламентираните професии; […]“.

4 Съгласно член 1, параграф 1 от Директива 95/46:

„В съответствие с настоящата директива държавите членки защищават основните права и свободи на физическите лица и в частност правото им на личен живот при обработването на лични данни“.

5 Член 2, букви а) и г) от Директива 95/46 предвижда:

„По смисъла на настоящата директива:

а) „лични данни“ означава всяка информация, свързана с идентифицирано или подлежащо на идентификация лице („съответно физическо лице“); […]

[…]

г) „администратор“ означава физическо или юридическо лице, държавен орган, агенция или друг орган, който сам или съвместно с други определя целите и средствата на обработка на лични данни […]“.

6 Член 9 от Директива 95/46 гласи:

„Държавите членки предвиждат изключения или дерогации от разпоредбите на настоящата глава, глава IV и глава VI относно обработването на лични данни, когато то се извършва единствено за целите на журналистическа дейност или на литературно или художествено изразяване, само ако са необходими за съгласуване на правото на личен живот и правилата, регулиращи свободата на словото“.

7 Озаглавеният „Информация, която съответното физическо лице следва да получи“ раздел IV от Директива 95/46 включва членове 10 и 11, които съответно уреждат случаите, когато данните са събрани от това лице, и случаите, когато данните не са получени от него.

8 Съгласно член 10 от Директива 95/46:

Държавите членки предвиждат, че администраторът или неговият представител трябва да предостави на съответното физическо лице, от което се събират данни, отнасящи се за самия него, най-малкото следната информация, освен в случаите, когато то вече я притежава:

а) самоличността на администратора или на неговия представител, когато има такъв;

б) целта на обработването, за което данните са предназначени;

в) всякаква друга информация, например:

— получателите или категориите получатели на данни,

— дали отговорите на въпросите са задължителни или доброволни, както и евентуалните последици при липса на отговор,

— наличието на право на достъп и на право на поправка на данните, които се отнасят до него,

доколкото подобна допълнителна информация е необходима като се отчитат конкретните обстоятелства, при които се събират данните, за гарантиране на справедливата им обработка по отношение на съответното физическо лице“.

9 Съгласно член 11 от същата директива, когато данните не са получени от съответното физическо лице, държавите членки предвиждат, че администраторът или негов представител трябва, при записването на личните данни или ако се предвижда разкриването им на трето лице, не по-късно от момента, когато данните се разкриват за пръв път, да предостави на съответното физическо лице най-малко посочената в този член информация, освен в случаите, когато то вече я притежава.

10 Параграф 1 от озаглавения „Изключения и ограничения“ член 13 от Директива 95/46 предвижда:

„Държавите членки могат да приемат законодателни мерки за ограничаване на обхвата на правата и задълженията, предвидени в член 6, параграф 1, член 10, член 11, параграф 1, член 12 и член 21, ако подобно ограничаване представлява необходима мярка за гарантиране на:

а) националната сигурност;

б) отбраната;

в) обществената сигурност;

г) предотвратяването, разследването, разкриването и преследването на углавни престъпления или [н]а нарушения на етичните кодекси при регламентираните професии;

д) важни икономически и финансови интереси на държавата членка или на Европейския съюз, включително валутни, бюджетни и данъчни въпроси;

е) функции по наблюдение, проверка или регламентиране, свързани, дори случайно, с упражняването на официални правомощия в случаите, посочени в букви в), г) и д);

ж) защита на съответното физическо лице или на правата и свободите на други лица“.

Директива 2002/58/ЕО

11 Съгласно член 15, параграф 1 от Директива 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 юли 2002 година относно обработката на лични данни и защита на правото на неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните комуникации (Директива за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации) (ОВ L 201, стр. 37; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 36, стр. 63):

„Държавите членки могат да приемат законодателни мерки, за да ограничат обхвата на правата и задълженията, предвидени в член 5, член 6, член 8, параграф 1, 2, 3, и 4 и член 9 от настоящата директива, когато такова ограничаване представлява необходима, подходяща и пропорционална мярка в рамките на демократично общество, за да гарантира национална сигурност (т.е държавна сигурност), отбрана, обществена безопасност и превенцията, разследването, разкриването и преследването на криминални нарушения или неразрешено използване на електронна комуникационна система, както е посочено в член 13, параграф 1 от Директива [95/46]. […]“.

Белгийското право

12 Законът от 8 декември 1992 г. за защита на личния живот при обработването на лични данни (*Moniteur belge* от 18 март 1993 г., стр. 5801) е изменен със Закона от 11 декември 1998 г. за транспониране на Директива 95/46/ЕО (*Moniteur belge* от 3 февруари 1999 г., стр. 3049, наричан по-нататък „Законът от 1992 г.“). Член 9 от Закона от 1992 г., параграфи 1 и 2 от който съвпадат съответно с членове 10 и 11 от цитираната директива, предвижда задължение за информиране на съответното физическо лице.

13 Член 3, параграфи 3—7 от Закона от 1992 г. предвижда изключения и ограничения на това задължение за информиране, по-специално в случаите, когато лични данни се обработват единствено за целите на журналистическа дейност или на литературно или художествено изразяване и когато обработването се управлява от службата за национална сигурност, от общата служба за разузнаване и сигурност на въоръжените сили, от публични органи с оглед на изпълнението на възложените им съдебно-полицейски функции, от полицейски служби с оглед на изпълнението на възложените им административно-полицейски функции, или от Европейския център за изчезнали и сексуално експлоатирани деца.

Фактите по главното производство и преюдициалните въпроси

14 На IPI, който е създаден с кралски декрет от 17 февруари 1995 г., е възложена по-специално функцията да следи за спазването на условията за достъп до професията агент на недвижими имоти и за упражняването ѝ в съответствие с изискванията. За тази цел той може да

предприема действия за съдебна защита, като уведомява съдебните органи за всяко нарушение на приложимата правна уредба. За изпълнението на функцията си IPI има право да използва услугите на частни детективи.

15 В рамките на дейността си IPI отправя искане до Tribunal de commerce de Charleroi (Търговски съд Шарлероа) да постанови, че г-н Englebert, Immo 9 SPRL и г-н Francotte са извършили действия, които нарушават тази правна уредба, и да разпореди на г-н Englebert и г-н Francotte да прекратят различни дейности, свързани с недвижими имоти. IPI основава искането си на факти, събрани от частни детективи, чиито услуги той е използвал.

16 Tribunal de commerce de Charleroi се пита каква стойност трябва да се придаде на представените от частните детективи доказателства с оглед на възможността те да са били събрани, без да са спазени изискванията относно защитата на физическите лица при обработването на лични данни, и следователно в нарушение на Закона от 1992 г. Този съд посочва, че според IPI прилагането на цитирания закон, който изисква съответното физическо лице да бъде предварително информирано за воденото от детективите разследване или, когато се събират сведения от трети лица, от момента на записването на тези данни, прави невъзможна дейността на частен детектив. Същият съд се пита дали, като не включва частните детективи в обхвата на изключенията от това задължение за информиране, от които се ползват други категории професии или организации, осъществяващи дейност в обществен интерес, член 3, параграфи 3—7 от Закона от 1992 г. създава различно третиране, което противоречи на Конституцията. Ето защо той решава да отправи запитване до Cour constitutionnelle по този въпрос.

17 Според Cour constitutionnelle трябва да се провери дали Законът от 1992 г., доколкото не предвижда изключения за частните детективи, сходни на упоменатите в член 13, параграф 1, букви г) и ж) от Директива 95/46, транспонира правилно тази разпоредба. Той отбелязва, че член 3, параграфи 3—7 от Закона от 1992 г. създава различно третиране между, от една страна, лицата, които упражняват журналистическа, художествена или литературна дейност, компетентните служби за сигурност, полицията и Европейския център за изчезнали и сексуално експлоатирани деца, и от друга страна, лицата, които упражняват професията частен детектив, в смисъл че само първите са освободени от задължението за информиране, предвидено в член 9 от Закона от 1992 г.

18 Според запитващата юрисдикция това освобождаване се обяснява с оглед на упражняваните дейности, предмет на които са информирането на обществеността или културния живот, поддържането на сигурността и на обществения ред и защитата на основните права на най-слабите.

19 Cour constitutionnelle счита, че частните детективи се намират в различно положение. Запитващата юрисдикция изтъква, че макар професията им да е регламентирана със закон от 1991 г., който определя тази професия и предвижда, че за упражняването ѝ е необходимо разрешение от министъра на вътрешните работи, дейността на посочените лица не е свързана със защитата на тези основни права и общи интереси и принципно се отнася до защитата на частни интереси.

20 Според Cour constitutionnelle, въпреки че член 13, параграф 1 от Директива 95/46 изглежда дава известна свобода на държавите членки да приемат или да не приемат въпросните изключения, все пак остават съмнения предвид поначало пълната хармонизация, направена с тази директива.

21 При тези обстоятелства Cour constitutionnelle решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Следва ли член 13, параграф 1, буква ж) in fine от Директива [95/46] да се тълкува в смисъл, че предоставя на държавите членки свободата да предвидят или да не предвидят изключение от задължението за непосредствено информиране по член 11, параграф 1, ако това е необходимо с оглед на защитата на правата и свободите на другите лица, или държавите членки са подложени на определени ограничения във връзка с това?

2) Регламентираната във вътрешното право частна детективска дейност, която се извършва в полза на органи, оправомощени да съобщават на съдебните власти всяко нарушение на разпоредбите за защита на името на дадена професия и за реда за нейната организация, попада ли в зависимост от конкретните обстоятелства в обхвата на изключението, предвидено в член 13, параграф 1, букви г) и ж) in fine от Директива [95/46]?

3) При отрицателен отговор на втория въпрос, член 13, параграф 1, букви г) и ж) in fine от Директива [95/46] съвместим ли е с член 6, параграф 3 [ДЕС], и по-специално с принципа за равенство и за недопускане на дискриминация?“.

По преюдициалните въпроси

Предварителни бележки

22 В първия си въпрос запитващата юрисдикция споменава за задължение за непосредствено информиране на съответното физическо лице, посочено в член 11 от Директива 95/46.

23 Трябва обаче да се отбележи, че тази разпоредба, отнасяща се до данните, които не са получени от съответното физическо лице, предвижда информирането му не при получаването на тези данни, а към по-късен момент. От друга страна, член 10 от Директива 95/46, предмет на който е събирането на данни от съответното физическо лице, предвижда информирането на това лице към момента на събиране на данните (вж. в този смисъл Решение от 7 май 2009 г. по дело Rijkeboer, C-553/07, Сборник, стр. I-3889, точка 68). Ето защо непосредственото информиране на съответното физическо лице следва не от цитирания от запитващата юрисдикция член 11 от Директива 95/46, а от член 10.

24 Колкото до водените от частен детектив разследвания, от акта за преюдициално запитване следва, че на същия може да се наложи да събира данни или пряко от съответното физическо лице, или косвено, по-специално от трети лица. Ето защо се налага изводът, че и член 10, и член 11, параграф 1 от Директива 95/46 могат, в зависимост от случая, да се окажат релевантни за тези разследвания.

По първите два въпроса

25 С първите си два въпроса, които следва да бъдат разгледани заедно, запитващата юрисдикция по същество иска да се установи, от една страна, дали член 13, параграф 1 от Директива 95/46 трябва да се тълкува в смисъл, че държавите членки имат възможността или пък задължението да транспонират в националното си право предвидените в този член изключения от задължението съответното физическо лице да бъде информирано за обработването на личните му данни, и от друга страна, дали дейността на частен детектив, който действа за професионална организация с цел да разследва нарушения на етичните кодекси на регламентирана професия, в настоящия случай професията агент на недвижими имоти, попада в обхвата на член 13, параграф 1, букви г) или ж).

26 Най-напред следва да се отбележи, че данни като тези, които според запитващата юрисдикция се събират от частните детективи по главното производство, са свързани с лица, които действат като агенти на недвижими имоти, и засягат физически лица, които са идентифицирани или могат да бъдат идентифицирани. Следователно тези данни са лични данни по смисъла на член 2, буква а) от Директива 95/46. Ето защо тяхното събиране, съхранение и предаване от нормативно регламентирана организация като IPI или от частните детективи, които действат за нейна сметка, представлява „обработване на лични данни“ по смисъла на член 2, буква б) от Директива 95/46 (вж. Решение от 16 декември 2008 г. по дело Huber, C-524/06, Сборник, стр. I-9705, точка 43).

27 За да се отговори на поставения въпрос, като първа стъпка следва да се провери дали по силата на член 13, параграф 1 от Директива 95/46 държавите членки имат възможността или пък са длъжни да предвидят едно или повече от изброените в този член изключения от задължението съответното физическо лице да бъде информирано за обработването на личните му данни.

28 От съображения 3, 8 и 10 от Директива 95/46 следва, че целта на законодателя на Съюза е била да улесни свободното движение на личните данни чрез сближаване на законодателствата на държавите членки, като същевременно защити основните права на лицата, и по-специално правото на защита на личния живот, и гарантира висока степен на защита в рамките на Съюза. Така член 1 от същата директива предвижда, че държавите членки са длъжни да осигурят защитата на основните права и свободи на физическите лица, и в частност на правото им на личен живот, при обработването на лични данни (Решение по дело Huber, посочено по-горе, точка 47 и Решение от 24 ноември 2011 г. по дело ASNEF и FECEMD, C-468/10 и C-469/10, Сборник, стр. I-12181, точка 25).

29 За тази цел в членове 10 и 11 от Директива 95/46 се съдържат задължения съответното физическо лице да бъде информирано за обработването на данните му, като същевременно в член 13, параграф 1 от нея се предвижда, че държавите членки могат да приемат законодателни мерки за ограничаване на обхвата на тези задължения, ако подобна мярка е необходима за целите, изброени в член 13, параграф 1, букви а)—ж).

30 В това отношение запитващата юрисдикция се пита каква е свободата на действие, която имат държавите членки, с оглед на преследваната от законодателя цел за хармонизиране, която е залегнала в съображение 8 от Директивата и която трябва да доведе до постигането на еднаква степен на защита, във всички държави членки, на правата и свободите на лицата при обработването на лични данни.

31 Трябва да се напомни, че по-рано Съдът е приел, че Директива 95/46 стига до хармонизиране, което по правило е пълно (вж. Решение от 6 ноември 2003 г. по дело Lindqvist, C-101/01, Recueil, стр. I-12971, точки 95 и 96 и Решение по дело Huber, посочено по-горе, точки 50 и 51). Съдът обаче също така е постановил, че разпоредбите на Директива 95/46 по необходимост са относително общи, като се има предвид, че същата трябва да се прилага към голям брой много разнообразни положения, и е приел, че тази директива съдържа правила, характеризиращи се с известна гъвкавост, която в много случаи оставя на държавите членки грижата за приемане на подробни правила или за избор на някоя от възможностите (Решение по дело Lindqvist, посочено по-горе, точка 83).

32 Що се отнася до член 13, параграф 1 от Директива 95/46, от текста му, и по-конкретно от използвания израз „държавите членки могат“, ясно следва, че тази разпоредба не задължава държавите членки да предвидят в националното си право изключения за изброените в член 13, параграф 1, букви а)— ж) цели, а напротив — законодателят е искал да им остави избора да преценят дали да приемат законодателни мерки за ограничаване на обхвата на задълженията за информиране на съответното физическо лице, и ако да, с какви цели. В допълнение, пак от текста на член 13, параграф 1 следва, че държавите членки могат да предвидят такива мерки

единствено ако те са необходими. Следователно „необходимостта“ от мерките обуславя възможността на държавите членки, предоставена с член 13, параграф 1, и изобщо не означава, че последните са длъжни да приемат въпросните ограничения във всички случаи, когато това условие е изпълнено.

33 Изложеното тълкуване се потвърждава най-напред от текста на съображение 43 от Директива 95/46, съгласно който по отношение на правото на информация „държавите членки могат […] да предвидят ограничения […], доколкото те са необходими за гарантиране“ на посочените цели. На следващо място, това тълкуване се потвърждава от сравнението между, от една страна, текста на член 13, параграф 1 от Директива 95/46, и от друга — член 9 и съображение 37 от тази директива, които от своя страна ясно задължават държавите членки да предвидят изключения и дерогации относно обработването на лични данни, когато то се извършва единствено за целите на журналистическа дейност или на литературно или художествено изразяване, ако тези изключения и дерогации са необходими за съгласуване на правото на личен живот и правилата, регулиращи свободата на словото.

34 Посоченото тълкуване се потвърждава и от анализа, направен от Съда в Решение от 29 януари 2008 г. по дело Promusicae (C-275/06, Сборник, стр. I-271), на член 15, параграф 1 от Директивата за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации, чийто текст е подобен на този на член 13, параграф 1 от Директива 95/46 и освен това изрично препраща към последния.

35 Съдът най-напред е констатирал, че член 15, параграф 1 предоставя на държавите членки възможността да предвидят изключения от принципното задължение да гарантират поверителността на личните данни (Решение по дело Promusicae, посочено по-горе, точка 50).

36 На следващо място, по отношение на едно от тези изключения Съдът е постановил, че член 15, параграф 1 все пак не може да се тълкува в смисъл, че задължава държавите членки да предвидят, в изброените в него хипотези, задължение за разкриване (Решение по дело Promusicae, посочено по-горе, точки 51 и 53).

37 Ето защо следва да се приеме, че член 13, параграф 1 от Директива 95/46 предоставя на държавите членки възможността да предвидят едно или повече от изброените в същия член изключения, но тези държави изобщо не са длъжни да направят това.

38 Като втора стъпка е необходимо да се провери дали дейността на частен детектив, който действа за нормативно регламентирана организация като IPI, попада в обхвата на изключенията, предвидени в член 13, параграф 1, букви г) и ж) от Директива 95/46.

39 Съгласно постоянната съдебна практика защитата на основното право на личен живот изисква дерогациите и ограниченията на защитата на личните данни да се въвеждат в границите на строго необходимото (Решение от 16 декември 2008 г. по дело Satakunnan Markkinapörssi и Satamedia, C-73/07, Сборник, стр. I-9831, точка 56 и Решение от 9 ноември 2010 г. по дело Volker und Markus Schecke и Eifert, C-92/09 и C-93/09, Сборник, стр. I-11063, точки 77 и 86).

40 Колкото до изключенията, упоменати в член 13, параграф 1, букви г) и ж) от Директива 95/46, първото по-специално се отнася до конкретно определена ситуация, а именно предотвратяването, разследването, разкриването и преследването на нарушения на етичните кодекси при регламентираните професии, а второто — до защитата на правата и свободите на други лица, които права и свободи обаче не са уточнени.

41 На първо място трябва да се разгледа изключението, предвидено в член 13, параграф 1, буква г) от споменатата директива, и да се провери дали то се прилага към дейността на частен детектив, който действа за сметка на организация като IPI.

42 От акта за преюдициално запитване следва, че професията агент на недвижими имоти е регламентирана професия в Белгия и че IPI е професионална организация, на която е възложено да следи за спазването на въпросната правна уредба, като разследва и съобщава за нарушенията на тази уредба.

43 Налага се изводът, че дейността на организация като IPI съответства на ситуацията, визирана с изключението по член 13, параграф 1, буква г) от Директива 95/46, и че следователно тази дейност може да попада в обхвата на посоченото изключение.

44 Директива 95/46 не уточнява как трябва да се разследват и разкриват нарушенията на правната уредба, поради което следва да се приеме, че тази директива не е пречка с оглед на изпълнението на функцията си посочената организация да използва специализирани разследващи лица като частните детективи, на които е възложена дейността по разследване и разкриване.

45 Следователно, ако една държава членка е решила да транспонира изключението, предвидено в член 13, параграф 1, буква г), то съответната професионална организация и частните детективи, които извършват дейност за нея, могат да се позовават на това изключение и нямат задължението за информиране на съответното физическо лице, предвидено в членове 10 и 11 от Директива 95/46.

46 Обратно, ако държавата членка не е предвидила такова изключение, съответните физически лица трябва да бъдат информирани за обработването на личните им данни при условията, по-специално свързани със сроковете, по членове 10 и 11.

47 Според IPI прилагането на изключението от задължението за информиране спрямо IPI и спрямо частните детективи, които извършват дейност за сметка на тази организация, е абсолютно необходимо, за да изпълнява тя своята функция. За частните детективи щяло да е невъзможно да осъществяват ефикасно дейността си за IPI, ако трябвало да разкрият своята самоличност и причините за разследването си, преди дори да разпитат лицата, които разследват. Нидерландското правителство също счита, че въпросните разследвания биха били обречени на неуспех.

48 Както следва от точка 37 от настоящото решение, все пак държавите членки са тези, които трябва да преценят дали е необходимо в законодателството им да се предвиди изключението по член 13, параграф 1, буква г) от Директива 95/46 в полза на професионални организации като IPI, които действат непосредствено или с помощта на частни детективи. Държавите членки имат възможността да приемат, че тези професионални организации и действащите за тяхна сметка частни детективи разполагат с достатъчно средства — въпреки прилагането на членове 10 и 11 от същата директива, — за да разкриват нарушенията на обсъжданите етични кодекси, поради което не е необходимо да се транспонира това изключение, за да могат посочените организации да изпълняват функцията си да следят за спазването на правната уредба.

49 Що се отнася до обхвата на това изключение, трябва да се уточни и понятието „нарушение на етичните кодекси“. Всъщност в писмените и устните становища, представени пред Съда по този въпрос, се появяват различия. Според белгийското правителство, обратно на твърдяното от IPI, въпросните нарушения се отнасят само до действията на агенти на недвижими имоти, получили надлежно разрешение да упражняват професията си, и не обхващат действията на лица, които, без да са получили разрешение, се представят за агенти на недвижими имоти.

50 В това отношение следва да се приеме за установено, че правилата относно достъпа до регламентирана професия са част от правилата на професионалната етика. Следователно разследванията с предмет действията на лица, които нарушават тези правила, като се представят за агенти на недвижими имоти, попадат в приложното поле на изключението, предвидено в член 13, параграф 1, буква г) от Директива 95/46.

51 Ето защо съгласно посочената директива държавите членки могат да предвидят, че нормативно регламентирана професионална организация като IPI може, сама или с помощта на частни детективи, да разследва евентуалните нарушения на етичните кодекси, включително нарушенията, произтичащи от действия на лица, които не са спазили правилата относно достъпа до професията, като спрямо тази организация се прилага въпросното изключение.

52 С оглед на обхвата на това изключение не е необходимо да се проверява дали дейността на частен детектив, който действа за професионална организация като IPI, попада и в обхвата на изключението, предвидено в член 13, параграф 1, буква ж) от Директива 95/46.

53 Следователно на първите два въпроса трябва да се отговори, че:

— член 13, параграф 1 от Директива 95/46 трябва да се тълкува в смисъл, че държавите членки имат не задължението, а възможността да транспонират в националното си право едно или повече от предвидените в този член изключения от задължението съответните физически лица да бъдат информирани за обработването на личните им данни,

— дейността на частен детектив, който действа за професионална организация с цел да разследва нарушения на етичните кодекси на регламентирана професия, в настоящия случай професията агент на недвижими имоти, попада в обхвата на изключението, предвидено в член 13, параграф 1, буква г) от Директива 95/46.

По третия въпрос

54 Предвид отговора на първите два въпроса не е необходимо да се отговаря на третия въпрос.

По съдебните разноски

55 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (трети състав) реши:

Член 13, параграф 1 от Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 година за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни трябва да се тълкува в смисъл, че държавите членки имат не задължението, а възможността да транспонират в националното си право едно или повече от предвидените в този член изключения от задължението съответните физически лица да бъдат информирани за обработването на личните им данни.

Дейността на частен детектив, който действа за сметка на професионална организация с цел да разследва нарушения на етичните кодекси на регламентирана професия, в настоящия случай професията агент на недвижими имоти, попада в обхвата на изключението, предвидено в член 13, параграф 1, буква г) от Директива 95/46.

Подписи